

Sygn. akt I ACa 1277/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Wiceprezes SA Jacek Gołaczyński (spr.)
Sędziowie:	SSA Iwona Biedroń SSO del. Artur Tomanek
Protokolant:	Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **Banku (...) S.A. w W.**

przeciwko **M. G.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 26 kwietnia 2013 r. sygn. akt I C 596/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej 1.800 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 596/13, Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny w pkt I uchylił nakaz zapłaty z dnia 3 listopada 2000 r.

w stosunku do pozwanego M. G. i zasądził od M. G. na rzecz strony powodowej Banku (...) S.A. w W. kwotę 29 498 zł 58 gr z ustawowymi odsetkami od dnia 28 sierpnia 2000 r. do dnia zapłaty, z tym że jego odpowiedzialność jest solidarna z H. B., A. B. i M. K., w stosunku do których Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny wydał nakaz zapłaty w dniu 3 listopada 2000 r.;

w pkt II oddalił dalej idące powództwo.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że wbrew stanowisku pozwanego przedstawionemu w zarzutach od nakazu zapłaty, do wypowiedzenia umowy kredytowej zawartej między stroną powodową a M. B. doszło wskutek opóźnień kredytobiorcy w spłacie kredytu, nie natomiast wskutek śmierci kredytobiorcy. Ponadto w ocenie Sądu I instancji nie jest zasadne zawarte

w złożonych zarzutach od nakazu zapłaty twierdzenie, jakoby w wyniku ugody pozasądowej między stroną powodową a H. B. doszło do odnowienia umowy, a zatem pozostali dłużnicy solidarni nie zostali zwolnieni z długu. Wskutek zapłaty przez H. B. kwoty 19.620,07 zł w tym należności głównej na kwotę 18.350,07 zł roszczenie strony powodowej podlegało uwzględnieniu w zakresie pozostałej części dochodzonej kwoty z odsetkami.

Od powyższego wyroku pozwany wniósł apelację, w której zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej zasądzenia od niego kwoty 29 498 zł 58 gr

z ustawowymi odsetkami od dnia 28 sierpnia 2000 r. do dnia zapłaty, zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego, to jest przepisu art. 65 k.c. § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię oświadczeń woli stron ugody nr 77/R/2007 i przyjęcie, że nie stanowiła ona odnowienia;
- naruszenie prawa procesowego, to jest art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę dowodów i przyjęcie, do wypowiedzenia umowy kredytowej doszło jeszcze za życia M. B.;
- naruszenie prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy, to jest przepisu art. 210 § 1 k.p.c. i art. 217 § 1 k.p.c. poprzez niedopełnienie zasady kontrydiktoryjności;
- sprzeczność ustaleń Sądu z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym.

W związku z podniesionymi zarzutami pozwany wniósł o:

- zmianę wyroku zastępstwa w zaskarżonej części w ten sposób, że uchyla nakaz zapłaty Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 3 listopada 2000 r., sygn. akt I Nc 65/00, w stosunku do pozwanego ad 3 i powództwo względem pozwanego ad 3 oddala w całości oraz

- zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania w I i II instancji, w tym kosztów procesowego, wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że w przypadku umowy kredytowej miało miejsce jedynie poręczenie wekslowe, umowa nie przewidywała natomiast osobnego poręczenia umownego. Wskutek zawarcia przez stronę powodową i H. B. ugody doszło do odnowienia zobowiązania, a tym samym wynikające ze stosunku wekslowego zobowiązanie pozwanego jako dłużnika solidarnego wygasło.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew sformułowanemu w apelacji zarzutowi dotyczącemu dokonanej przez Sąd Okręgowy błędnej kwalifikacji prawnej ugody pozasądowej zawartej między stroną powodową a współdłużniczką pozwanego H. B., nie istnieją podstawy do uznania, że w wyniku ugody doszło do odnowienia (nowacji), a tym samym wygaśnięcia zobowiązania pozwanego. N. jest jednym z surogatów spełnienia świadczenia, polegającym na zaspokojeniu interesu prawnego wierzyciela nie przez wykonanie pierwotnego świadczenia, lecz poprzez zaciągnięcie przez dłużnika nowego zobowiązania. Jak wynika z art. 506 § 1 k.c., w przypadku odnowienia dla zaciągnięcia nowego zobowiązania przez dłużnika wymagana jest zgoda wierzyciela, stąd do odnowienia dochodzi na skutek umowy zawartej pomiędzy dotychczasowym dłużnikiem a wierzycielem, której przedmiotem jest treść nowego zobowiązania oraz cel zaciągnięcia tego zobowiązania. Przepis art. 506 k.c. nie rozstrzyga, jak dalece treść nowego zobowiązania powinna się różnić od treści dotychczasowego zobowiązania, aby można było uznać, że nastąpiła nowacja. Warunkiem niezbędnym skuteczności porozumienia nowacyjnego jest animus novandi czyli zamiar odnowienia – wola stron, która musi być wyraźnie ukierunkowana na wygaśnięcie dotychczasowego zobowiązania. Zmiana treści zobowiązania może polegać na spełnieniu innego świadczenia albo nawet tego samego świadczenia, lecz z innej podstawy prawnej (art. 506 § 1 k.c.).

Zgodnie z ustaleniami dokonany przez Sąd Okręgowy, 20 sierpnia 2007 r. Bank (...) (następca prawny Banku Spółdzielczego Rzemiosła we W.) zawarł z H. B. ugodę pozasądową nr (...), w której H. B. jako poręczyciel umowy kredytowej nr (...) z 3 kwietnia 1996 r. zobowiązała się zapłacić na rzecz Banku kwotę 19.620,07 zł, w tym 18.350,07 tytułem należności głównej oraz 1.270 zł tytułem kosztów, na poczet zaspokojenia wszystkich roszczeń wierzyciela wynikających z poręczenia umowy kredytu w celu całkowitego zwolnienia się z długu wobec wierzyciela. W przypadku niedokonania spłaty zadłużenia ustalonego ugodą, dokonana czynność prawna miała być traktowana jako uznanie długu. W świetle przytoczonych powyżej okoliczności należy podzielić stanowisko Sądu I instancji, który trafnie wskazał, że ponieważ zobowiązanie dłużniczki nadal wynikało z tytułu poręczenia, zaś przedmiot świadczenia nadal obejmował spłatę kredytu, w rozpatrywanej sprawie nie została spełniona żadna z alternatywnych przesłanek wygaśnięcia zobowiązania w ramach odnowienia, przewidzianych w art. 506 § 1 k.c. (zobowiązanie się dłużnika do spełnienia innego świadczenia albo tego samego świadczenia, lecz na innej podstawie prawnej). Nie jest przekonująca interpretacja przedstawiona przez pozwanego, sugerująca, że w ramach zawartej ugody doszło do zastąpienia jednej podstawy prawnej świadczenia inną, a współdłużniczka H. B. „zamiast być dłużnikiem pozaumownym, została dłużnikiem umownym”. Pozwany nie wykazał zatem, że uгода miała charakter nowacyjny. Wniosek powyższy jest tym bardziej zasadny, że zgodnie z art. 506 § 2 zdanie pierwsze k.c. w razie wątpliwości poczytuje się, że zmiana treści dotychczasowego zobowiązania nie stanowi odnowienia. Skoro zatem nie można przyjąć skutecznego odnowienia zobowiązania, w niniejszej sprawie nie znajdzie zastosowania art. 374 § 1 k.p.c., zgodnie z którym odnowienie dokonane między wierzycielem a jednym z dłużników solidarnych zwalnia współdłużników, chyba że wierzyciel zastrzegł, iż zachowuje przeciwko nim swe prawa. Na tej podstawie bezzasadne są twierdzenia pozwanego, jakoby skutkiem zawarcia ugody pozasądowej było zwolnienie go (i pozostałych dłużników solidarnych) z długu.

Nie są również uzasadnione zarzuty dowolności w ocenie przez Sąd I instancji materiału dowodowego i sprzeczności poczynionych ustaleń z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Podstawą przyjętych w sprawie ustaleń faktycznych były wezwania kierowane do kredytobiorcy przez Bank – stronę powodową, które wskazują, że M. B. był w zwłoce ze spłatą kredytu jeszcze przed swoją śmiercią, a zatem do wypowiedzenia umowy kredytu doszło już wcześniej, nie zaś – jak twierdzi pozwany – z chwilą śmierci kredytobiorcy. Ponadto, rozpatrując sprawę, Sąd pierwszoinstancyjny oparł się na dokumencie ugody pozasądowej nr (...), której treść – jak wskazano powyżej – czyni zasadną przyjętą ocenę charakteru prawnego ugody, wykluczającą odnowienie. Na materiał dowodowy składały się także zeznania świadków oraz przesłuchanie pozwanego na okoliczność doręczenia pozwanemu wydanego nakazu zapłaty. Sąd I instancji wnikliwie zbadał zgromadzoną w sprawie dokumentację i przyjęte ustalenia poparł przedstawioną w uzasadnieniu wyroku obszerną argumentacją, zasługującą na aprobatę. Tym samym Sąd Okręgowy uczynił zadość wymogom w zakresie oceny dowodów określonym w art. 233 k.p.c.

Analogicznie, przebieg postępowania w sprawie nie daje podstaw, by zgodzić się z zarzutem naruszenia zaskarżonym wyrokiem art. 210 § 1 i 217 § 1 k.p.c., mającym polegać na istotnym utrudnieniu stronie pozwanej ustosunkowania się do twierdzeń powoda powołanych w odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty, w tym ustosunkowania się do nowo powołanych dowodów w sprawie.

Istnieją zatem podstawy do przyjęcia, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i na tej podstawie przyjął właściwe rozstrzygnięcie.

W świetle przytoczonych powyżej okoliczności, na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak na wstępie, oddalając apelację. Orzeczenie o kosztach oparto o przepis art. 98 k.p.c.